

med praktisk-teologiske tilganger til religion og religiøsitet. Men også forfatterens påpekning av risikoen for at slike posisjoner overdriver «meningssøken» som kjerne i religiøse praksiser, og underdriver hvordan det meningssøkende og -skapende i slike praksiser også kan være sammenvevd med maktstrukturer og kamp om interesser og posisjoner, er nyttige påminnelser for praktisk-teologisk arbeid med religiøse praksiser.

Selv om boken anfører sosiologer og sosiologistudenter som hovedmålgruppe, bør den altså definitivt også være på leselisten hos forskere, lærere og studenter i praktisk teologi og andre som arbeider empirisk-teologisk, av flere grunner. For det første fordi den er informativ når det gjelder sentrale i linjer i teoridannelse for forståelse av sosial virkelighet, noe selvsagt også de

som arbeider med empirisk og praktisk teologi trenger viten om. Leseren får ikke bare kunnskap om det konkrete utvalget av sosiologer som presenteres, men også oversikt over det overordnede mønsteret av teoretiske hovedposisjoner de hører hjemme i, og hvordan de kan plasseres i forhold til sosiologiens «founding fathers», især Weber, Durkheim og Parsons. For det andre, i kraft av at utvalget sosiologer spenner over et bredt spekter av teoretiske tilganger til sosial virkelighet og forholdet mellom individ og samfunn, og dermed også til religion og religiøse fenomener som en del av den sosiale virkeligheten, gir boken nyttig inspirasjon til å la seg utfordre av alternative måter å se på religion og religiøse fenomener. Det kan også praktisk teologi vinne på.

<https://doi.org/10.48626/tpt.v38i2.5455>

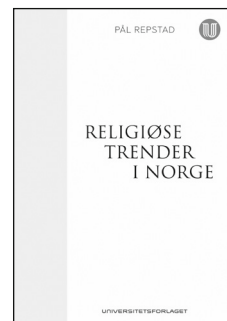
Pål Repstad

Religiøse trender i Norge

Universitetsforlaget. Oslo, 20201

Anmeldt av Tone Stangeland Kaufman

Tone.S.Kaufman@mf.no

I denne boka identifiserer og diskuterer Pål Repstad religiøse endringsprosesser i Norge, noe forfatteren, som nestor i religionssosiologi, har forsket på i nærmere femti år. Samtidig har Repstad en god penn og en evne til å gi oss de store linjene på en oversiktlig og lett tilgjengelig måte. Boka egner seg derfor som pensumlitteratur på

innføringsemner samt for den allment interesserte leser.

I ni korte kapitler viser Repstad at religionen har blitt romsligere, mer mangfoldig, mer likestilt, mer individualisert, mer liberal og mer estetisert. Han drøfter også hvorvidt den har blitt mer politisert og mer polarisert.

Forfatteren argumenterer for at noen slike trender kan opptre sammen og forsterke hverandre, mens andre derimot drar i ulike retninger. I følge Repstad er estetisering, individualisering og liberalisering eksempler på førstnevnte. Derimot er han usikker på om estetisering fører til sekularisering ettersom denne trenden også kan fordype religion og føre til sakralisering.

Resonnementene i boka bygger både på tidligere forskningsprosjekt som forfatteren

har medvirket i, slik som «Mykere kristendom» og estetisering av religion (RESEP) og på andres forskningsbidrag. For kjennere av feltet er det kanskje ikke så mye nytt, men for studenter og andre som ikke er så vel bevandret i dette landskapet, er det en riktig god introduksjon. Og lesere som har behov for å gå mer i dybden enn det boka tillater, vil ha nytte av den fyldige litteraturlista. Herved er både boka og litteraturlista anbefalt!

<https://doi.org/10.48626/tpt.v38i2.5456>

Knut Willy Sæther og Anders Aschim (Red.)

Rom og sted. Religionsfaglige og interdisiplinære bidrag

Cappelen Damm akademisk. Oslo, 2020

Anmeldt av Margunn Sandal
ms953@kirken.no

Antologien Rom og Sted er resultatet av en konferanse ved Høgskulen i Volda i desember 2019. Boka inneholder i alt femten artikler. Bidragsyterne har tilknytning til ulike fagområder som filosofi og teologi, religionsvitenskap, sosialantropologi og pedagogikk.

Utgangspunktet for både bok og konferanse er den romlige vendingen («spatial turn») innenfor flere humanistiske og samfunnsvitenskapelige områder. Prosjektet bygger på en forventning om at rom- og stedsforskning skal gi nye perspektiver på de ulike fagområdene.

Rom og sted er komplekse fenomener. Den som ikke er kjent med tematikken vil ha glede av å lese det innledende kapitlet «Komplekse rom og mangeartede

steder: Religionsfaglige og interdisiplinære kontekster» (Sæther og Aschim). Her gis en introduksjon til noen sentrale tema og de ulike dimensjonene som er i spill på dette feltet.

Noen har kanskje hatt med seg en forestilling om rom som en tom eller nøytral boks man kan gå ut og inn av. Her introduseres vi for en mye mer dynamisk romforståelse. En sentral inspirator for de fleste som det refereres til er naturlig nok filosofen Henri Lefebvre. Hans bok *Productions of Space* fra 1974 kom ut på engelsk i 1991. Som det går frem av tittelen, skjer det en konstruktivistisk dreining i rom- og stedsforståelsen.

Rommets ulike dimensjoner løftes frem. For rom er både fysiske, mentale